

RE: sound

Artist – in – residence

Ängelholms sjukhus, rehabkliniken

Stefan Klaverdal, 2017

Inledning

Sommaren 2017 blev jag utvald till Sveriges första artist-in-residence i sjukhusmiljö. Platsen var Ängelholms sjukhus, närmare bestämt Rehabkliniken och Vårdecentralen Laxen. Man hade inte så tydlig bild av vad som skulle göras mer än att jag skulle vara i verksamheten och skapa konst/musik/annat som kom både personal, patienter och närstående till del. Detta betydde alltså att jag hade stor frihet från början. Det visade sig vara både en välsignelse och ett problem.

Jag hade tidigare inte arbetat med konst på sjukhus under så lång tid som sex månader, dock har jag tidigare arbetat t.ex. på uppdrag av Barn- och ungdomssjukhuset i Lund.

Målsättning

I min ansökan eller mitt förslag till projekt skrev jag så här:

Vilka frågor är relevanta att ställa i Hälsostaden? Vad funderar man på, vilka existentiella frågor behöver man diskutera? För att kunna göra ett konstnärligt arbete som är relevant för Hälsostaden avser jag göra en form av enklare undersökning för att hitta olika typer av frågeställningar som är meningsfulla i sammanhanget. Det lägger sedan grunden för det konstnärliga arbetet att både väcka frågorna hos flera människor, få dem att tala om det, men också att nå målet att se det ur ett annat perspektiv genom konstnärliga uttryck.

Det kan sägas vara en målsättning för både det övergripande arbetssättet och för ett specifikt konstnärligt projekt jag kom att arbeta med under perioden.

Genomförande

För att lära känna verksamheten och personalen inledde jag arbetet med att besöka ett antal behandlingstillfällen och arbetsplatsträffar. Redan tidigt hade personalen ett stort antal idéer som var mycket inspirerande tycker jag. Till en början inledde jag en experimentfas där jag tog fram ett litet antal verktyg baserat dels på besök och dels på samtal med personal och i viss mån patienter. Verktygen var till stor del inriktade på fysioterapi och arbetsterapi, och genererade i sin tur nya idéer.

En längre tankebanan ledde sedan till flera olika uttryck, jag gjorde konserter, med utgångspunkt i samtal kring avslappningsmusik hos fysioterapin, ljudinstallationer i samråd med personal på vårdcentralen och avdelning 41-42, jag samlade också en del verk i en utställning på slutet av perioden.

Redan när jag gick in i projektet ville jag göra någon form av enkät riktat mot personal som berörde ett antal existentiella frågor jag själv har funderat på. En bit in i arbetet fick jag möjlighet att göra detta, vilket resulterade i ett 60-tal svar. Tanken var att omsätta svaren i konstverk, och det genererade under arbetet två sånger och en videoinstallation som visades under projektperioden. Enkäten blev ett mycket rikt material som säkert kommer att generera mer material i framtiden.

Frågorna jag ställde var:

Vad är vård? – Vad är smärta? – Vad är hälsa? – Vad är lidande? - Vad är det att hjälpa någon? - Vem är sjuk? - Vem är det som mår bättre av att man hjälper? - Varför är du i vården? – Hur vet man att en behandling är färdig?

De var alla till synes enkla och banala, men gav upphov till både intressanta svar och flera intressanta samtal senare.

Urval av verk som producerats i mer eller mindre färdig form i ungefärlig kronologisk ordning:

Arbetsterapin

Sensorverktyg

Avslappningsmusik

"There will be earthquakes" Ljudinstallation

Fysioterapin

Avslappningsmusik

Interaktiv videoinstallation (ej visad offentligt)

Koncentrationsmusik

Inspelningshjälp av avslappningsinstruktioner

Vårdcentralen Laxen:

Birds 1, birds 2: Ljudinstallationer

Birds ljud, video och tryck

Avdelning 41-42

Birds 3 och birdsongs - interaktiv ljudinstallation

L allmänna utrymmen:

Konsert med avslappningsmusik (fyra versioner, vid olika tillfällen)

Videoinstallation baserad på enkäten

Text- och grafikbaserade tryck

Birds 2

Samlingsutställning med fyra verk

Sammanfattning

De 6 månaderna jag hade att förfoga på sjukhuset var mycket spännande och givande för mig. Det var fint att ha friheten att kunna göra lite vad man vill, men också lite problematiskt att vi under resans gång helat iden var tvungna att uppfinna både arbetssätt, hitta lokaler och samtidigt arbeta konstnärligt. Att det var en övervägande positiv och mycket lärorik upplevelse var till stor del tack vare personalen, som hela tiden har visat en stor nyfikenhet och ett intresse för mina experiment, både att själva utsätta sig för dem och att - efter moget övervägande - testa dem på patienter.

För mig har arbetet lett till ett ökat intresse för hur man kan konstruera musik, ljud och konst så att det får mätbara effekter på människors välbefinnande - inte bara i vårdsituationer utan även i andra sammanhang. Om jag får möjlighet planerar jag att söka en doktorandtjänst med utgångspunkt i detta ämne.

Stefan Klaverdal

Ängelholm, Juni 2017

www.stefanklaverdal.com (viss dokumentation finns här)